

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.077/2020/5.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke
. Gáspár Mónika előadó bíró
. Dzsula Marianna bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Sugár Balázs ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselői: 1000. sz. Ügyvédi Iroda

A per tárgya: kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettség

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 67.Pf.633.555/2019/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 15.P.301.328/2017/21. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a 319.500 (háromszáztizenkilencezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2007. március 5-én gépjármű megvásárlásának finanszírozására devizaalapú kölcsönszerződést kötött az alperessel, amelyben az alperes 3.275.000 Ft kölcsön folyósítását vállalta.

- [2] A kölcsönszerződés a kölcsön lényeges feltételei körében (5. pont) tartalmazta, hogy a kölcsön jellege fix törlesztésű devizaalapú kölcsön, tartalmazta továbbá a kölcsön összeget (3.275.000 Ft), a törlesztőrészek számát (120) - de azzal, hogy fix törlesztésű devizaalapú kölcsön esetén változhat -, a devizanemet (CHF), a rendszeres törlesztőrészek összegét (38.249 Ft), a THM mértékét (7,98%), az ügyleti kamat mértékét (7,13%).
- [3] A kölcsönszerződés IV.3. pontjában foglalt nyilatkozatával az adós tudomásul vette a hitelező figyelemfelhívó tájékoztatását a következőkről: „A forinttól eltérő devizanemben történő kölcsönfelvétel előre pontosan nem becsülhető devizaárfolyam és kamatkockázat tudatos felvállalását jelenti a kölcsön devizanemétől függően a kölcsön teljes, vagy adott esetben részleges futamidejére vonatkozóan. Erre tekintettel a hitelező a jelen szerződéssel kapcsolatos, az alábbi piac által indukált kockázatokra hívja fel az adós figyelmét: a kölcsön futamideje alatt árfolyam elmozdulások a nemzetközi piacok és a forint piaci helyzete változásától függően bármikor, előre meg nem becsülhető gyakorisággal, irányban és mértékben következhetnek be. Az árfolyamváltozás hatására változhat, kedvezőtlen esetben akár jelentős mértékben megnövekedhet mind a tőketartozás, mind a törlesztőrészek forintban számított összege, illetve fix törlesztésű devizaalapú kölcsön esetén a kölcsön futamideje. További kockázatot jelent változó kamatozású kölcsönkonstrukciók esetében, hogy a deviza árfolyamváltozástól függetlenül a kölcsön devizanemére irányadó nemzetközi pénzpiaci kamatok is változnak, és a változás akár a forint kamatok változásával ellentétes irányú is lehet. Kedvezőtlen irányú kamatváltozás az árfolyam változatlansága esetén önmagában is növelheti a törlesztőrészek összegét, illetve fix törlesztésű devizaalapú kölcsön esetén a kölcsön futamidejét. Ugyanakkor az árfolyam és a kamat bármilyen irányú változása akár együttesen is bekövetkezhet, ami kedvezőtlen esetben a forintban számított adósságteher kumulatív növekedését eredményezheti”.
- [4] Az alperes a kölcsönszerződésen alapuló fizetési kötelezettségének maradéktalanul nem tett eleget, 2012 decemberét követően további befizetést nem teljesített, ezért a felperes a felek közti kölcsönszerződést 2013. február 5-én felmondta.
- [5] A felperes a tisztességtelen szerződési feltételekkel összefüggésben külön törvényen alapuló elszámolási kötelezettségének eleget tett, a tisztességtelenül felszámított összeget 280.996 Ft-ban mutatta ki (1778,68 CHF).

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [6] A felperes módosított keresetében a felek közti kölcsönszerződés alapján 3.195.146 Ft és járulékai megfizetésében kérte az alperes marasztalását.
- [7] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hivatkozott az árfolyamkockázattal összefüggésben adott tájékoztatás hibájára, ebből következően az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó kikötések tisztességtelenségére. Vitatta továbbá a kereset összecszerűségét.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletében a kereset szerint kötelezte az alperest 3.195.146 Ft és járulékai megfizetésére.
- [9] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [10] A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes részére adott tájékoztatás az árfolyamkockázat viselésével összefüggésben megfelelt a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209. §-a, illetve a 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: fogyasztói irányelv) alkalmazásával a Kúria 2/2014. és 6/2013. PJE határozataiban és az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-51/17., C-186/16. számú határozataiban megadott szempontrendszernek.
- [11] A felek közti kölcsönszerződés IV.3. pontjának tartalmi vizsgálatával megállapítható volt, hogy a kikötés az árfolyamkockázat tekintetében mindenre kiterjedő részletes tájékoztatást tartalmazott az előre pontosan nem becsülhető devizaárfolyam- és a kamatkockázat tudatos felvállalására. A kikötés

külön felhívta a figyelmet a piac által indukált kockázatokra, idetartozóan a kölcsön futamideje alatt az árfolyam-elmozdulások előre meg nem becsülhető gyakoriságú, bármikor, bármely irányban és mértékben bekövetkező lehetőségére, a nemzetközi pénzüi piacok és a forint piaci helyzete változásától függően. Mindebből az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül elégséges információ állt az alperes rendelkezésére az árfolyamkockázat mibenlétéről, nemcsak arról, hogy azt teljes egészében ő viseli a szerződés alapján, de arról is, hogy az árfolyamváltozás korlátlan, annak hatására a tőketartozás és a törlesztőrészletek forintban számított összege egyaránt, akár jelentős mértékben, fix törlesztésű devizaalapú szerződéses konstrukcióban pedig a szerződés futamideje is megnövekedhet. Az alperes a tájékoztatás alapján nem gondolhatta alappal, hogy az árfolyamkockázat nem valós vagy csak korlátozott mértékben terheli, felismerhető volt számára, hogy a devizaalapú finanszírozás fokozott kockázattal jár, kizárólag őt terheli és a kockázatvállalás korlátlan. A vizsgált tájékoztatás megfelelt hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 203. § (6) és (7) bekezdésének.

- [12] A tájékoztatás időbeliségét illetően kiemelte a másodfokú bíróság, hogy önmagában az árfolyamkockázati tájékoztatás szerződésbe építése és a szerződés aláírásának alkalmával lehetővé tett megismerése nem vezet a kikötés tisztességtelenségéhez. Utalt arra is, hogy a pénzügyi intézménynek az árfolyamkockázati tájékoztatás körében konkrét gazdasági adatokat, számításokat, gazdasági elemzéseket nem kell levezetnie. Az alperes saját előadása szerint több alkalommal is járt a szerződéskötést intéző autókereskedésben, csupán második alkalommal kötötte meg a szerződést. A szerződési feltételek rendelkezésére álltak, ezért a szerződés aláírását megelőzően megfelelő idő állt rendelkezésére a szerződéses feltételek megismerésére.
- [13] Nem volt megállapítható az ügyben, hogy az alperes szóban az írásbelitől eltérő tartalmú tájékoztatást kapott. Az alperes személyes meghallgatása során maga sem állította, hogy a szóbeli tájékoztatás eredményeként olyan meggyőződés alakult volna ki benne, miszerint a törlesztőrészlet, a futamidő nem fog változni, az árfolyamkockázat az írásban írtakkal szemben nem áll fenn. A felek közti szerződés egyéb kikötései, így a fix törlesztés szabálya, a futamidő változásának lehetősége a kamat- és az árfolyamváltozás függvényében, valamint az általános szerződési feltételeknek a fix törlesztésű devizaalapú kölcsönre vonatkozó rendelkezései alapján sem gondolhatta az alperes, hogy az árfolyamkockázat nem valós vagy csak korlátozott mértékben terheli. Egyebekben pedig, a felek közti szerződés egyedi része csupán három oldalból állt, áttekinthető rendszerben tartalmazta a szerződéses rendelkezéseket, köztük a IV.3. pontban írt, kifejezetten figyelemfelhívó jelleggel megadott árfolyamkockázati tájékoztatást.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [14] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését és új határozattal a kereset elutasítását kérte.
- [15] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet az rPtk. 205. § (3) bekezdésébe, 209. § (1) bekezdésébe, 209/A. § (2) bekezdésébe, az rHpt. 203. § (6) és (7) bekezdéseibe, a 41/1997. (III. 5.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: THM rendelet) 12. § a) pontjába ütközően jogszabálysértő, nem felel meg az EUB C-186/16., C-51/17. számú döntéseinek.
- [16] Állította, hogy az árfolyamkockázattal összefüggésben kellő időben nem kapott tájékoztatást, a részére biztosított idő a szerződés elolvasására volt csupán elegendő, arra nem, hogy az ÁSZF III.2. pontban írt matematikai képlet értelmezésével, azt összevesse a szerződés IV.3. pontjával, különös tekintettel a nem logikus felépítésű, apró betűmérettel nehezített szövegből adódó értelmezési nehézségekre, illetve hogy a hitel teljes költsége a szükséges adatok hiányában nem volt kiszámítható.
- [17] Utalt az Európai Unió Bizottságának az átláthatósági teszttel összefüggésben, a fogyasztói irányelv egységes értelmezésére adott iránymutatására, amelynek értelmében akadálya az átláthatóságnak a kockázatra utaló szöveg elrejtése a szerződés egyéb rendelkezése között, de a többi szerződéses feltételtől eltérő betűmérete is. Állította, hogy az átláthatóság szempontjából nem felelt meg a

perbeli szerződés a konkrét működési mechanizmusa bemutatása követelményének sem. Az ÁSZF III.2. pontban írt matematikai képlet bonyolult, értelmezésére nem volt mód. A konkrét működési mechanizmust a szerződés vizsgálta IV.3. pontja önmagában nem, csak az ÁSZF-ben írt képlettel együtt írta le.

- [18] Hivatkozott arra is, hogy a hitel teljes költsége nem számítható ki a szerződés alapján, mivel a konstrukcióból adódóan a felperes svájci frank összeggel tartozott, a szerződés 5. pontja ehhez képest csak forintösszegben tartalmazta a kölcsön és a törlesztőrészletek összegét. Ennélfogva egyik sem minősült meghatározottnak. A hiteldíj kiszámításának ugyanakkor elengedhetetlen feltétele a tartozás CHF-ben történő meghatározása.
- [19] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban fenntartására irányult. Egyetértett a jogerős ítélet indokaival.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [20] A Kúria a jogerős ítéletet a rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az ott megjelölt okból nem találta jogszabálysértőnek.
- [21] A felülvizsgálati eljárás korlátaiból következően [rPp. 272. § (2) bekezdés, 275. § (2) bekezdés] a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia az alperes felülvizsgálati kérelme alapján, hogy a perbeli kölcsönszerződés alapján áttekinthetően, világos és érthető tartalommal jelentek-e meg az árfolyamkockázat összefüggései a fogyasztó számára, ezen felül megismerésének lehetővé tételével biztosított volt-e, hogy a fogyasztó felmérje a vállalt kötelezettséget.
- [22] Az árfolyamkockázat a kirovó és a lerovó pénznem eltéréséből adódó, szükségképpen és automatikus következmény, a devizaalapú kölcsönszerződések jellegéből következik [6/2013. PJE jogegységi határozat III/2. a) pontjához tartozó indokolás; EUB C-51/17. számú ítélet]. A kölcsönszerződés részét képező általános szerződési feltételeknek az árfolyamkockázat viselését szabályozó kikötései a szerződés fűszolgáltatására vonatkoznak, ezért adott esetben nem világos, nem érthető jellegük miatt a kikötések tisztességtelenségén keresztül idézhetik elő a szerződés - egészének - érvénytelenségét [1/2014. PJE jogegységi határozat 1. pontjához tartozó indokolása].
- [23] Az árfolyamkockázat mibenlétét szabályozó szerződéses feltételek átláthatóságával kapcsolatban felállított követelményrendszert maga a fogyasztói irányelv, az irányelvet a hazai jogba átültető szabályozás, valamint az EUB-nak a fogyasztói irányelvet kötelező jelleggel értelmező ítéletei adják meg, miként azokat a Kúria is értékelte és figyelembe vette vonatkozó jogegységi döntése meghozatalakor [2/2014. PJE jogegységi határozat 1. pontjához tartozó indokolás].
- [24] A C-26/13. számon indult előzetes döntéshozatali eljárásban - amelyet az alapügyben vizsgált devizaalapú szerződésben kikötött árfolyamrész, vagyis a folyósításra előírt vételi típusú árfolyammal szemben a törlesztőrészletek kiszámítására az adott deviza eladási árfolyama alkalmazását lehetővé tévő szerződéses feltétel tett indokoltá - a fogyasztói irányelv 4. cikk (2) bekezdésének értelmezésével úgy foglalt állást az EUB, hogy az adott alapügyben szereplőhöz hasonló szerződési feltétel esetén a szerződési feltétel világos és érthető megfogalmazásának követelménye alatt nem kizárólag az érintett feltétel nyelvtani szempontú érthetőségét kell érteni a fogyasztó számára, hanem azt is, hogy a szerződésnek átlátható jelleggel fel kell tüntetnie az érintett feltételben meghatározott külföldi pénznem átváltási mechanizmusának konkrét működését, valamint az e mechanizmus és a kölcsön folyósítására vonatkozó többi feltételben előírt mechanizmus közötti viszonyt oly módon, hogy a fogyasztónak módjában álljon egyértelmű és érthető szempontok alapján értékelni a számára ebből eredő gazdasági következményeket.
- [25] Az EUB az előzőekben hivatkozott ítéletében tehát a fogyasztói irányelv 4. cikk (2) bekezdésével összefüggésben a világos és érthető megfogalmazás szempontrendszerébe tartozóként generális jelleggel határozta meg az alaki és nyelvtani érthetőség teljesülését, továbbá ezen felül a fogyasztó megalapozott döntéséhez olyan egyértelmű és érthető kritériumok megadását, amelyekből a fogyasztó előre láthatja a kikötés eredményeként jelentkező, őt érintő gazdasági következményeket.

Szintén általánosan megfogalmazott követelményként jelenik meg az EUB ítéletében az az elvárás, hogy a fogyasztó számára ténylegesen lehetőséget kell biztosítani a szerződés valamennyi feltételének, továbbá a szerződéskötés következményeinek megismerhetőségére. A felállított szempontrendszer alkalmazása során fogyasztó alatt nem a konkrét fogyasztó értendő, hanem az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó. Az EUB ítéletének az a része, amely meghatározott külföldi pénznem átváltási mechanizmusának konkrét működése, valamint az e mechanizmus és a kölcsön folyósítására vonatkozó többi feltételben előírt mechanizmus közötti viszony bemutatásának elvárására vonatkozik, a konkrét előzetes döntéshozatali eljárás alapját jelentő szerződéses feltételre specializált megállapítás, abból következően, hogy az eljárásban vizsgált különmemű árfolyamok kikötése - a szerződéses feltétel természetéből adódóan - feltételez és magában hordoz egy szükségszerű számítási műveletet.

- [26] A Kúria a C-26/13. számú ítélet kihirdetése után, annak iránymutató megállapításai figyelembevételével hozta meg a 2/2014. PJE jogegységi határozatát, a 6/2013. PJE jogegységi határozattal addig el nem döntött jogkérdésekről. Idetartozott egyebek mellett a devizaalapú kölcsönszerződésekben az árfolyamkockázat korlátlan viselésére vonatkozó kikötés megítélése is.
- [27] A 2/2014. PJE jogegységi határozat értelmében a világos és érthető megfogalmazás, illetve az átláthatóság elvéből következően a vizsgált szerződéses feltétel tekintetében a fogyasztót olyan helyzetbe kell hozni a szerződéskötéskor, hogy megfelelően fel tudja mérni az általa vállalt kötelezettségeket, árfolyamkockázat esetén azt, hogy a jövedelme szerinti pénznem leértékelődésével annak hatása a fizetési kötelezettségére korlátlan. Az általános szerződési feltételekben szereplő, az árfolyamkockázat mibenlétére, tartalmára, viselésére vonatkozó kikötés akkor világos és érthető, ha az „átlagos fogyasztó” mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára felismerhető, hogy a számára kedvezőtlen árfolyamváltozás korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának felső határa nincs [2/2014. PJE jogegységi határozat III/1. pontjához tartozó indokolás]. Kiolvasható a jogegységi döntés indokolásából az is, hogy az árfolyamkockázat várható alakulásának, realitásának megjelölése nem elvárás a fogyasztó felé teljesítendő tájékoztatással szemben. Ez utóbbi körbe tartozó többletinformációnak - így a fogyasztó által viselendő árfolyamkockázat nem valós vagy korlátozott jellegére közölt adatnak - csupán a szerződés egyértelmű megfogalmazásával, illetve a megfelelő tartalmú kockázatteláró nyilatkozattal szemben, a bennük foglalt tájékoztatást lerontó hatás tulajdonítható.
- [28] Mindezeket követően hozta meg az EUB a C-51/17. számú ítéletét, amelyben kifejezetten az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses feltétellel összefüggésben értelmezte a fogyasztói irányelv 4. cikk (2) bekezdését. Kimondta, hogy a szerződési feltételek világos és érthető megfogalmazásának követelménye ahhoz, hogy a fogyasztók tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak, magában foglalja, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára, abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt - esetlegesen jelentős - gazdasági következményeit is. A pénzügyi intézmények feladatába tartozó tájékoztatásnak ki kell terjednie a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására. Mindezek közelebbről annyit jelentenek, hogy a kölcsönfelvevőnek világos tájékoztatást kell kapnia egyrészt arról, hogy a devizaalapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben jövedelmét kapja, leértékelődik azon devizához képest, amelyben a kölcsönt nyújtották; másrészt fel kell hívnia a banknak a figyelmet az átváltási árfolyam lehetséges változásaira és a devizában felvett kölcsönrel összefüggő kockázatokra; végül pedig a fogyasztó számára tényleges lehetőséget kell biztosítani az

összes szerződéses feltétel megismerésére.

- [29] Önmagában a kockázatfeltáró nyilatkozat hiánya nem teszi tisztességtelenné a devizaalapú kölcsönszerződésnek az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó kikötéseit. A felek közti szerződés egyéb feltételei vagy további okirat, a fogyasztó részére a szerződéskötéshez kapcsolódóan adott külön tájékoztatás egyaránt alkalmas lehet az árfolyamkockázat mibenlétére és viselésére vonatkozó kikötések átláthatóságának biztosítására [rPtk. 205. § (3) bekezdés, 209. § (1) és (2) bekezdés; 2/2014. PJE jogegységi határozat, EUB C-186/16. számú ítélet]. A fogyasztó részére a szerződéskötéshez kapcsolódóan szóban vagy írásban külön adott, igazolt tájékoztatás hiányában az árfolyamkockázat mibenlétére vonatkozó tájékoztatás tartalma a felek közti szerződés, a részévé vált üzletszabályzat rendelkezéseinek tételes vizsgálatával tárható fel.
- [30] Az ügyben első- és másodfokon eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül következtek arra, hogy a perbeli kölcsönszerződéssel kapcsolatban áttekinthetően, világos és érthető tartalommal jelentek meg az árfolyamkockázat összefüggései a fogyasztó számára.
- [31] A szerződési feltételek világos és érthető jellegéhez alapvető jelentőségű - de nem egyedülként érvényesülő - alaki, nyelvtani szempontból elvárt érthetőséggel kapcsolatban megállapítható, hogy a kölcsönszerződés különálló IV.3. pontjában foglalt tájékoztatás és nyilatkozat - szerkezeti elhelyezéséből, valamint megszövegezéséből adódóan - áttekinthető szerkezetben, egyértelműen azonosítható és értékelésre alkalmas, érthető tartalommal jelent meg a fogyasztó számára. A vizsgált kikötés betűszedése és mérete megegyezett a szerződés egyéb szövegrészének adottságaival. A IV.3. pont tartalmát ugyanakkor a külön sorba szedett - a figyelemfelhívó tartalomra kifejezetten utaló - kezdő mondat kifejezetten kiemelte. A perbeli esetben ezáltal az alaki szempontú érthetőség elvárása nem sérült.
- [32] A kölcsönszerződés vizsgált kikötése (IV.3. pont) ismertette a devizaalapú konstrukcióval járó - előre nem becsülhető - árfolyamkockázat lényegét, az árfolyam elmozdulásának lehetséges irányait, a gyakoriságában, mértékében egyaránt jelentkező bizonytalanságot. Egyértelműen tartalmazta az irat, hogy a piac alakulásától függő árfolyamváltozás következtében jelentős mértékben megemelkedhet az adós tőketartozása, törlesztőrészletfizetési kötelezettsége, fix törlesztésű devizakonstrukcióban pedig a kölcsön futamideje. Kitért a tájékoztatás az árfolyamkockázat mellett ható további, a változó kamatozású kölcsönkonstrukciókban érvényesülő kamatkockázat lényegére, az adós fizetési kötelezettségeit erő lehetséges hatására (törlesztőrészlet, futamidő növekedése), idetartozóan arra is, hogy utóbbi kockázat akár önmagában, de akár az árfolyamváltozással együtt is bekövetkezhet, a két kockázati tényező hatása kumulatív módon is jelentkezhet.
- [33] Mindebből következően egyetértett a Kúria a jogerős ítélet álláspontjával, hogy a kölcsönszerződés vizsgált kikötése a külföldi devizában való finanszírozás kockázatairól - figyelembe véve a szerződés további feltételeit, idetartozóan a kölcsön lényeges feltételeit (5. pont), kiemelten a kölcsön jellegét (fix törlesztésű devizaalapú kölcsön), a folyósított kölcsön és az adós fizetési kötelezettségének pénznemét, a kölcsön devizanemét (CHF), a törlesztőrészletek azzal megadott számadatát, hogy az fix törlesztésű devizaalapú kölcsön esetén változhat - az alperes - az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó mércéjén keresztül - nemcsak azt vehette számításba, hogy a perbeli kölcsönszerződéshez kapcsolódik árfolyamkockázat, de fel kellett ismerje annak konkrét lényegét, mibenlétét, a fizetési kötelezettségére gyakorolt hatását, továbbá azt, hogy kockázatviselésének nincs felső határa, az korlátlan.
- [34] Nem rontotta le az előzőekben vizsgált szerződéses feltételek ismertetett tartalmát a devizaalapú kölcsönök törlesztőrészletei számításának módjára - külön a változó és külön a fix törlesztésű kölcsönökre - kidolgozott matematikai számítás és képlet a kölcsönszerződés részévé tett általános szerződési feltételek III.2. pontjában III.2.1. és III.2.2. pontok alatt, sem pedig a kölcsön- és törlesztőrészlet-fizetési kötelezettség forintban való meghatározása, amellet, hogy a szerződés egyéb rendelkezései értelmében kétségtelen, a kölcsön és a törlesztőrészletek egyaránt devizában kerülnek megállapításra (6/2013. PJE jogegységi határozat indokolásának III/2. pontja). A szerződés

részévé tett üzletszabályzat matematikai képletre vonatkozó, szemléltető jelleggel meghatározott többlettartalma nem érintette a felek közti kölcsönszerződésben már átláthatóan megfogalmazott, szövegesen világos tartalommal megadott tájékoztatás (IV.3.) jelentőségét. A korlátlan árfolyamkockázat viselésére vonatkozóan a felperes részéről nyújtott tájékoztatás teljesítette a világos és érthető megfogalmazás, illetve az átláthatóság követelményét, ebből következően nem volt megállapítható a támadott főszolgáltatást megállapító szerződéses kikötés tisztességtelensége [rPtk. 205. § (3) bekezdés, 209. § (1) és (2) bekezdés; 2/2014. PJE jogegységi határozat, 6/2013. PJE jogegységi határozat, EUB C-186 /16. számú ítélet, EUB C-51/17. számú ítélet].

- [35] Az árfolyamkockázattal összefüggésben tartalmát tekintve megfelelő tájékoztatás esetében elfogadható az a megoldás is, ha a hitelező a szerződő fogyasztó figyelmét a szerződéskötéskor hívja fel és ekkor teszi lehetővé számára a vonatkozó szerződéses feltételek megismerését, amennyiben elegendő idő áll a fogyasztó rendelkezésére, hogy átgondolja a szerződéses feltételek jelentőségét és hatását. Mindez a perbeli esetben megállapíthatóan megtörtént: az alperesnek - személyes meghallgatásából kitűnően - módja volt megismerni, átgondolni és felmérni a vállalt kötelezettségeket, meg is értette az árfolyamkockázat mibenlétét, aggályait kifejezve így intézett kérdéseket a felperes megbízottjához. Mindebből következően nem merült fel jelen ügyben az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás időbeliségének hibája.
- [36] Rögzíti végül a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás lényegéből és korlátaiból [rPp. 272. § (2) bekezdés, 275. § (2) bekezdés] következően - a [34] bekezdésben írtakon túlmenően - nem volt érdemben vizsgálható a felülvizsgálati kérelem tartalmilag hiányos hivatkozása a tartozás CHF-ben való meghatározottságával, a hiteldíj nem kiszámítható jellegével összefüggésben. Az alperes nem jelölt meg további, az általa szövegesen körülírt jogszabálysértéssel összhangban álló konkrét jogszabályhelyet.
- [37] A kifejtettek értelmében a Kúria az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [38] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelem alapján az alperes az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles megfizetni a felperes áfával növelt ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségét, amelyet a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján a kifejtett tevékenységgel arányban határozott meg. Az alperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, 14. §-a szerint az állam viseli.
- [39] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el.

, 2020. november 24.

. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelül: